

Sikkerhedsdatablad

Gold plating bath GP 205, 3 g Au/l og 5 g Au/l

Version 1.0

Udarbejdet: 19-05-2016

PUNKT 1: IDENTIFIKATION AF STOFFET/BLANDINGEN OG AF SELSKABET/VIRKSOMHEDEN

1.1 Produktidentifikator

Produktnavn: Gold plating bath GP 205, 3 g Au/l og 5 g Au/l

1.2 Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Anvendelse: Bad til forgyldning

1.3 Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Leverandør: Frits Pedersen A/S
Pakhus 47,1. Sundkaj 7
2150 Nordhavn
Tlf.: 35431111
Fax. 35433344

Kontaktperson: Christian Ohm-Hieronymussen - varktoj@frits.dk

1.4 Nødtelefon: 24-timers-nødtelefon: Bispebjerg Hospitals giftlinje 82 12 12 12.

PUNKT 2: FAREIDENTIFIKATION

2.1 Klassificering af stoffet eller blandingen nr. 1272/2008.

Acute Tox. 3; H301+H311, Skin Corr. 1B; H314, Skin Sens. 1; H317, Carc. 1A; H350, Repr. 1B; H360D, STOT RE 2; H373, Aquatic Chronic 3; H412.

2.2 Mærkningselementer CLP 1272/2008.

Faresymboler

Signalord:

Fare

Indeholder: kaliumdicyanoaurat, nikkelsulfat, svovlsyre.

H-sætninger:

H311 + H331 Giftig ved hudkontakt og indånding.

H314 Forårsager svære forbrændinger af huden og øjenskader.

H317 Kan forårsage allergisk hudreaktion.

H350 Kan fremkalde kræft.

H360D Kan skade det ufødte barn.

H373 Kan forårsage organskader ved længerevarende eller gentagen eksponering.

H412 Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

Sikkerhedsdatablad

Gold plating bath GP 205, 3 g Au/l og 5 g Au/l

Version 1.0

Udarbejdet: 19-05-2016

P-sætninger:

Forebyggelse:

P272 Tilsmudset arbejdstøj bør ikke fjernes fra arbejdspladsen.

P273 Undgå udledning til miljøet.

Reaktion:

P303 + P361 + P353 VED KONTAKT MED HUDEN (eller håret): Alt tilsmudset tøj tages straks af. Skyl/brus huden med vand.

P305 + P351 + P338 VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.

Opbevaring:

P405 Opbevares under lås.

Bortskaffelse:

P501 Indholdet/holderen bortskaffes til autoriseret genbrugsstation.

Anden mærkning:

EUH032 Udvikler meget giftig gas ved kontakt med syre.

Kun til professionel brug.

Faremærkning af beholder med max. 125 ml.

Faresymboler

Signalord:

Fare

Indeholder: kaliumdicyanoaurat, nikkelsulfat, svovlsyre.

H-sætninger:

H311 + H331 Giftig ved hudkontakt og indånding.

H314 Forårsager svære forbrændinger af huden og øjenskader.

H317 Kan forårsage allergisk hudreaktion.

H350 Kan fremkalde kræft.

H360D Kan skade det ufødte barn.

H412 Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.

P-sætninger:

Forebyggelse:

P260 Indånd ikke pulver/røg/gas/tåge/damp/spray.

P272 Tilsmudset arbejdstøj bør ikke fjernes fra arbejdspladsen.

Reaktion:

P303 + P361 + P353 VED KONTAKT MED HUDEN (eller håret): Alt tilsmudset tøj tages straks af. Skyl/brus huden med vand.

P305 + P351 + P338 VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.

Sikkerhedsdatablad

Gold plating bath GP 205, 3 g Au/l og 5 g Au/l

Version 1.0

Udarbejdet: 19-05-2016

Opbevaring:

P405 Opbevares under lås.

Bortskaffelse:

P501 Indholdet/holderen bortskaffes til autoriseret genbrugsstation.

2.3 Andre farer

Dette produkt opfylder ikke PBT-/vPvB kriterierne i REACH, bilag XIII.

PUNKT 3: SAMMENSÆTNING AF/OPLYSNING OM INDHOLDSSTOFFER

3.1/2 Stoffer/blanding

CAS/EC-nr.	REACH-nr.	Navn	Indhold %	Klassificering
10043-35-3 / 233-139-2	-	Borsyre	1-2,5	Repr. 1B; H360FD.
77-92-9 / 201-069-1	-	Citronsyre	<1	Eye Irrit. 2; H319.
7664-93-9 / 231-639-5	-	Svovlsyre	<1	Skin Corr. 1A; H314.
13967-50-5 / 237-748-4	-	Kaliumdicyanoaurat	0,5<1	Acute Tox. 2; H300, Acute Tox. 1; H310+H330, Aquatic Acute 1; H400, Aquatic Chronic 1; H410.
7786-81-4 / 232-104-9	-	Nikkelsulfat	0,3<0,5	Acute Tox. 4; H302+H332, Skin Irrit. 2; H315, Skin Sens. 1; H317, Resp. Sens. 1; H334, Muta. 2; H341, Carc. 1B; H350i, Repr. 1B; H360D, STOT RE 1; H372, Aquatic Acute 1; H400 (M=1), Aquatic Chronic 1; H410 (M=1).

3.3 Andre oplysninger:

Hele teksten for alle H-faresætninger er vist i punkt 16. For mulige grænseværdier, se punkt 8. Kalium guldcyanid - $K[Au(CN)_2]$ -, som er brugt ved blandingen, har en meget stærk kompleksitet og er ligeledes en stærk PH buffer. Indholdet af cyanid (en art meget stærk blåsyre), kan kun dannes ved tilsætning af stor mængde koncentreret syre.

PUNKT 4: FØRSTEHJÆLPSFORANSTALTNINGER

Sikkerhedsdatablad

Gold plating bath GP 205, 3 g Au/l og 5 g Au/l

Version 1.0

Udarbejdet: 19-05-2016

4.1 Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Generelt:

Fjern straks forurenede beklædning. Åndedrætsværn må først fjernes efter at forurenede beklædning er fjernet. I tilfælde af uregelmæssigt åndedræt eller hvis åndedrættet ophører, giv kunstigt åndedræt. Ved uheld: Kontakt læge eller skadestue - medbring etiketten eller dette sikkerhedsdatablad. Symptomer på forgiftning kan vise sig efter flere timer, derfor kan det være nødvendigt at holde personen under opsyn i 48 timer. Sørg for beskyttelse af førstehjælper.

Indånding:

Sørg for frisk luft. Ved vejrtrækningsproblemer eller åndedrættet er stoppet, giv kunstigt åndedræt. Ved bevidstløshed, placer personen i aflåst sideleje og transportere til sygehus. Kontakt læge ved ubehag.

Hudkontakt:

Fjern straks forurenede tøj. Hud, der har været i kontakt med materialet vaskes straks med store mængder vand og sæbe, skyl grundigt efter. Sørg læge.

Øjenkontakt:

Fjern evt. kontaktlinser. Skyl straks øjnene i flere minutter med rigelige mængder lunkent vand. Sørg for at skylle under øvre og nedre øjenlåg. Sørg lægehjælp ved fortsat irritation.

Indtagelse:

Søg øjeblikkeligt læge. Fremkald ikke opkast. Skyl munden med vand og drik derefter masser af vand.

4.2 Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Cyanidforgiftning. Cyanose.

4.3 Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Behandle symptomatisk. Symptomer på forgiftning kan vise sig efter flere timer, derfor kan det være nødvendigt at holde personen under opsyn i 48 timer.

PUNKT 5: BRANDBEKÆMPELSE

5.1 Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler:

Kuldioxid (CO₂). Pulver. Vandtåge. Større brande bekæmpes med vandtåge eller alkoholresistent skum

Uegnede slukningsmidler:

Tyk vandstråle, kan sprede branden.

5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Brand kan danne skadelige gasser/dampe/røg, undgå indånding.

5.3 Anvisninger for brandmandskab:

Ved brandslukning skal luftforsynet åndedrætsværn anvendes, samt beskyttelsesdragt. Opsaml forurenede slukningsvand til bortskaffelse.

PUNKT 6: FORHOLDSREGLER OVER FOR UDSLIP VED UHELD

Sikkerhedsdatablad

Gold plating bath GP 205, 3 g Au/l og 5 g Au/l

Version 1.0

Udarbejdet: 19-05-2016

6.1 Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Brug personligt værneudstyr som angivet i pkt. 8. Undgå kontakt med hud, øjne og beklædning. Undgå indånding af dampe. Sørg for tilstrækkelig ventilation. Håndteres og påfyldes kun i lukkede systemer. Hold ubeskyttede personer væk. Brug åndedrætsværn ved dannelse af aerosoler/støv/dampe.

6.2 Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:

Må ikke komme i kloakanlæg/overfladevand/grundvand. Sørg for passende foranstaltninger til at imødegå utilsigtet udslip.

6.3 Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Inddæm og opsug spild med sand, jord eller andet ikke-brændbart materiale. Vær opmærksom på om affald herefter er at betragte som farlig affald. Opbevares i passende beholdere til bortskaffelse. Sørg for tilstrækkelig ventilation.

6.4 Henvisning til andre punkter:

Se punkt 7, 8 og 13.

PUNKT 7: HÅNTERING OG OPBEVARING

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

Se punkt 8 for personlige værnemidler. Sørg for god ventilation på arbejdspladsen. Åben og håndter forsigtigt. Håndteres og påfyldes kun i lukkede systemer. Undgå alt direkte kontakt. Undgå indånding af dampe eller lignende. Hold beholdere godt tillukket. Undgå dannelse af aerosoler. Brug åndedrætsværn når der dekanteres større mængder uden udsugning. Man må ikke tørrengøre støvede overflader, vask/skyl grundigt med vand.

7.2 Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevares væk fra brandfarlige stoffer/produkter. Opbevares adskilt fra fødevarer. Opbevares ikke sammen med syrer. Undgå alt udslip til miljøet. Hold beholdere godt tillukket. Opbevares under lås og utilgængeligt for børn.

7.3 Særlige anvendelser:

Bruges kun som oplyst punkt 1.2.

PUNKT 8: EKSPONERINGSKONTROL/PERSONLIGE VÆRNEMIDLER

8.1 Kontrolparametre - grænseværdier:

CAS-nr.	Navn	Grænseværdi	Anm.:	Referencer:
7664-93-9	Svovlsyre	1 mg/m ³	-	AT 2011

DNEL / PNEC:

-

Sikkerhedsdatablad

Gold plating bath GP 205, 3 g Au/l og 5 g Au/l

Version 1.0

Udarbejdet: 19-05-2016

8.2 Eksponeringskontrol

Tekniske foranstaltninger:

Ovenstående grænseværdier er gældende ved erhvervsmæssig brug. Luftbårne koncentrationer skal holdes lavest muligt og under gældende grænseværdier. Brug evt. punktudsugning såfremt almindelig luftgennemstrømning i arbejdslokalet ikke er tilstrækkeligt.

Generel information:

Rygning, indtagelse af mad eller væske, samt opbevaring af tobak, mad og drikkevarer er ikke tilladt i arbejdslokalet. Vask hænder og andre udsatte områder med mild sæbe og vand før indtagelse af mad og drikke eller rygning, samt når de forlader arbejdet. Sørg for adgang til øjenskyllestation. Undgå kontakt med hud, øjne og tøj. Undgå indånding af dampe/aerosoler. Fjern straks forurenede beklædning. Opbevare arbejdstøj separat.

Personlige værnemidler:

Personlige værnemidler skal vælges i overensstemmelse med gældende CEN standarder og i samarbejde med leverandøren af personlige værnemidler.

Åndedrætsværn:

Passende åndedrætsværn skal bruges ved tilstedeværelse af høje koncentrationer. Åndedrætsværn med filter eller luftforsynet åndedrætsværn.

Brug passende åndedrætsværn ved dannelse af dampe/aerosoler, kombinationsfilter B-P3.

Handsker:

Brug handsker. Handskerne skal være resistente over for produktet og bero på en samlet vurdering med hensyn til bl.a. eksponeringen i forhold til andre produkter. Vælg handsker i samråd med handskeleverandøren. EN 374, kategori 3. Mulighed: nitril >480 min.

Øjenværn:

Brug tætsiddende sikkerhedsbriller. EN 166

Hudværn:

Bær uigennemtrængeligt beskyttelsestøj.

Begrænsning af eksponering til miljøet:

Emissioner fra udlufts- eller arbejdsudstyr bør kontrolleres for at sikre, at de opfylder de juridiske krav for miljøbeskyttelse. Undgå udledning til miljøet.

PUNKT 9: FYSISK-KEMISKE EGENSKABER

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Konsistens: Flydende	Farve: Lyseblå	Lugt: Karakteristisk	PH: 1,5	Viskositet 25°C: -
Flammepunkt: -	Kogepunkt: -	Damptryk 50°C: -	Massefylde: -	Smeltepunkt: -

Sikkerhedsdatablad

Gold plating bath GP 205, 3 g Au/l og 5 g Au/l

Version 1.0

Udarbejdet: 19-05-2016

Antændelighed:	Selvantændelighed:	Eksplodingsgrænser:	Opløselighed:	VOC:
-	Ikke selvantændeligt	-	Opløselig	0 %

9.2 Andre oplysninger:

-

PUNKT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet: Forekommer ingen farlig reaktivitet under normal forhold.

10.2 Kemisk stabilitet: Stabil under normale betingelser. Se punkt 7.

10.3 Risiko for farlige reaktioner:
Reagere med syrer, baser og oxidationsmidler.

10.4 Forhold der skal undgås:
Ingen information.

10.5 Materialer der skal undgås:
Syrer, baser og oxidationsmidler.

10.6 Farlige nedbrydningsprodukter:
Blåsyre.

PUNKT 11: TOKSIKOLOGISKE OPLYSNINGER

11.1 Oplysninger om toksikologiske virkninger

Akut toksicitet: Giftig ved hudkontakt og indånding.

Borsyre:
Oral – LD50 – Rotte: 2660 mg/kg

Citronsyre:
Oral – LD50 – Rotte: 6730 mg/kg

Kaliumdicyanoaurat:
Oral – LD50 – Rotte: 29 mg/kg
Dermal – LD50 – ATE: 5 mg/kg
Indånding – LC50 – ATE: 0,05 mg/l/4 t.

Nikkelsulfat:
Oral – LD50 – ATE: 500 mg/kg
Indånding – LC50 – ATE: 11 mg/l/4 t.

Hudætsning/-irritation: Forårsager svære forbrændinger af huden.

Alvorlig øjenskade/øjenirritation: Forårsager øjenskader.

Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering: Kan forårsage allergisk hudreaktion

Mutagenicitet: Ikke klassificeret.

Sikkerhedsdatablad

Gold plating bath GP 205, 3 g Au/l og 5 g Au/l

Version 1.0

Udarbejdet: 19-05-2016

Kræftfremkaldende egenskaber:	Kan fremkalde kræft.
Reproduktionstoksicitet:	Kan skade det ufødte barn.
Enkel STOT-eksponering:	Ikke klassificeret.
Gentagne STOT-eksponeringer:	Kan forårsage organskader ved længerevarende eller gentagen eksponering.
Aspirationsfare:	Ikke klassificeret.
Andre oplysninger:	-

PUNKT 12: MILJØOPLYSNINGER

12.1 Toksicitet:	Skadelig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger.
12.2 Persistens og nedbrydelighed:	Ingen information tilgængelig.
12.3 Bioakkumulerings-potentiale:	Ingen information tilgængelig.
12.4 Mobilitet i jord:	Ingen information tilgængelig.
12.5 Resultater af PBT- og vPvB-vurdering:	Dette produkt opfylder ikke PBT-/vPvB kriterierne i REACH, bilag XIII.
12.6 Andre negative virkninger:	Undgå udledning til miljøet.

PUNKT 13: FORHOLD VEDRØRENDE BORTSKAFFELSE

13.1 Metoder til affaldsbehandling:	Spild og rester bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativer. Vær opmærksom på at det er slutbrugerens ansvar at tildele korrekt affaldskode. Muligheder:
EAK-kode:	11 00 00 11 01 00 11 01 98
Rester af affald – Emballage:	Bortskaffes alt efter materiale og om emballage er godt tømt, ellers som produktet.

PUNKT 14: TRANSPORTOPLYSNINGER

Farligt gods.

Sikkerhedsdatablad

Gold plating bath GP 205, 3 g Au/l og 5 g Au/l

Version 1.0

Udarbejdet: 19-05-2016

	ADR/RID	IMDG/IMO
14.1 UN-nummer	3264	3264
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse	ÆTSENDE SUR UORGANISK VÆSKE, N.O.S. (nikkelsulfat)	CORROSIVE LIQUID, ACIDIC, INORGANIC N.O.S. (nickel sulfat)
14.3 Transportfareklasse	8	8
14.4 Emballagegruppe	III	III
14.5 Miljøfarer - MP EMS:	Nej F-A, S-B	No F-A, S-B
Andre oplysninger	LQ 5 L Tunnel: E	LQ: 5 L Tunnel: E

14.6 Særlige forsigtighedsregler for brugeren:

-

14.7 Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden:

-

PUNKT 15: OPLYSNINGER OM REGULERING

15.1 Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø:

Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1075 af 24. november 2011 om klassificering, emballering, mærkning, salg og opbevaring af kemiske stoffer og produkter. Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser), med ændringer. Beskæftigelsesministeriets bekendtgørelse nr. 559 af 4. juli 2002 om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø med ændringer. Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 507 af 17. maj 2011, med ændringer. At-Vejledning 1134-2011: Grænseværdier for stoffer og materialer. Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 908 af 27. september 2005 om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrikoen ved arbejde med stoffer og materialer, med ændringer. Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde, med ændringer. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1309 af 18. december 2012 om affald. Forsvarsministeriets bekendtgørelse nr. 17 af 4. januar 2010 om brandfarlige væsker. Bekendtgørelse nr. 48 af 13/01/2010 om affald. EU 453/2010.

Yderligere information:

Unge under 18 år må ikke erhvervsmæssigt anvende eller udsættes for produktet. Gravide og ammende må ikke eksponeres for eller arbejde med dette produkt.
SVHS: Borsyre.

15.2 Kemikaliesikkerhedsvurdering:

Kemikaliesikkerhedsvurdering er ikke udført for produktet.

Sikkerhedsdatablad

Gold plating bath GP 205, 3 g Au/l og 5 g Au/l

Version 1.0

Udarbejdet: 19-05-2016

PUNKT 16: ANDRE OPLYSNINGER

Fulde ordlyd af H-sætninger i punkt 3:

H300 Livsfarlig ved indtagelse.

H302 Farlig ved indtagelse.

H310 Livsfarlig ved hudkontakt.

H314 Forårsager svære forbrændinger af huden og øjenskader.

H315 Forårsager hudirritation.

H317 Kan forårsage allergisk hudreaktion.

H319 Forårsager alvorlig øjenirritation.

H330 Livsfarlig ved indånding.

H332 Farlig ved indånding.

H334 Kan forårsage allergi- eller astmasymptomer eller åndedrætsbesvær ved indånding.

H341 Mistænkt for at forårsage genetiske defekter.

H350i Kan fremkalde kræft ved indånding.

H360D Kan skade det ufødte barn

H360DF Kan skade forplantningsevnen eller det ufødte barn.

H372 Forårsager organskader ved længerevarende eller gentagen eksponering.

H400 Meget giftig for vandlevende organismer.

H410 Meget giftig med langvarige virkninger for vandlevende organismer.

Andre oplysninger:

Sikkerhedsdatabladet er udarbejdet på baggrund af nuværende information/regler. Brug ikke produktet sammen med andre produkter, og kun til nævnte anvendelse.

Udarbejdet af:

SRS

www.sds-sikkerhedsdatablade.dk